

ANNALIVM

des Freres S. V. prescheurs
SACRARVM HISTORIARVM

De ORDINIS MINORVM *Lion*

S. FRANCISCI

Qui Capucini nuncupantur.

TOMVS PRIMVS.

In quo vniuersa, quæ ad eiusdem Ordinis ortum ac progressum vsq; ad annum 1580. spectat, fidelissimè traduntur.

Auctore R. P. Zacharia Bouerio Saluti: enti eiusdem Ordinis Theologo.

Nunc primum in lucem prodit tribus Indici: copiosissimis illustratus.

LVGDVNI
SVMP TIBVS CLAVDII LANDRY.
M. D C . XXXII. 600.
Cum Privilegio Regis Christianissimi

*Libris S. Joannis Robt ordinis Predicatorum Comitis Lugdunensis.
Domini Theologi Doct. S. S. S. S.*

✠ ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC. ✠

1539.

5.

21.

15.

lans : in hæc aliquando verba erupisset : Audite Viri Brixiani, cum horum aliquem videritis, qui acuminato Caputio, velut noui Ordinis Reformatores incedunt; videte, ne seducamini: hi enim sunt deceptores, de quibus Apostolus Petrus: *Venient in nouissimis diebus in deceptione illufores, iuxta proprias conscientias ambulantes;* ab his caute. Crucis statim vos signaculo munite, ac Iesum in vestrum subsidium inclamate. Cum primum hoc tempore Capucinatorum habitu indutus in Vrbe apparet: Nobilem quendam Virum, qui illius olim Auditor fuerat, obuium sibi in Vrbe haberet, qui Ioannem agnoscens è vestigio ad illum accedit, signo se Crucis armat; ac velut exterefactus, Iesum bis alta voce inclamat. Quem dum Ioannes præteritorum oblitus, quid ea re significare vellet, interrogat. An non meministi (ait ille) te hæc nuper, quum sub Minorum Obseruantium habitu ad nos sermonem haberes; nobis monita dedisse: simulatque hoc habitu contextum adspiceremus? At Ioannes protinus antiquas voces, quibus Capucinatorum Religionem dilacerauerat, ad memoriam reuocans, ad illius statim pedes corruit; ab eoque præteriti criminis cum lachrymis veniam petens; Parce (inquit) parce priori ignorantie meæ: parce antiquæ cæcitati; neque enim cum hæc dicerem, meus eram: iam à me ipso totus discesseram: tenebræ animum obduxerant, & in clara veritatis luce mens caligabat; meliores enim me Viros conuiciis insectabar; Sanctos persequerbar, quorum nedum vestigia ore lambere dignus essem. Iam me sceleris pœnitet, conuitia retracto; te quoque pœnitenti vt ignoscas, rogo: vel si mauis, vniuersas in Capucinos illatas contumelias, iam nunc in me congere; & cum me Capucinum vides, in me solum meorum conuiciorum tela retorque. Hæc Ioannes, non tam priuatè, quàm publicè in hac Vrbe pro suggestu ex animo inculcabat, vt antiquam prioris erroris apud populum, labem penitus abstergeret. Atque hinc factum est, vt summa Dei benignitas, quæ humilibus gratiæ suæ dona impertitur; tantam illius prædicationi deinceps in hac Vrbe virtutem contulerit; vt maxima, breui tempore, ex ea animarum lucra referret.

Nobilis Viri factum, & Ioannis humilitas exarsit.

XV. Aderat tunc in ea Vrbe, Vir omni pietatis laude clarus, Hieronymus Mianus, sacre Congregationis Somaſchæ Fundator; quocum Ioannes familiaritate coniunctus; dum ille priuatis, hic publicis adhortationibus incumbit: piam, ad Orphanorum habitationem, ac sustentationem, emendicatis à Ciuibus eleemosinis domum instituunt.

Hieronymus Mianus Congregationis Somaſchæ Fundator.

XVI. His piè Brixie exantlatis, Ioannes Mediolanum proficiscitur: Quæ Vrbs est in Insubria, toto Orbe illustrissima: inter Ticinum, Abduamque non procul ab Alpibus sita, natura Cæli, folique temperata; mercatura, opibusque florens, Aedificiorum splendore, Templi magnitudine, Prætoriorum amplitudine, pulchritudine Vicorum, mœnibus, propugnaculis, Arce, armamentariis superba: Ibi à Francisco Sfortia Mediolanensium Regulo, qui in ea Vrbe, ac toto Mediolanensi statu principabatur, anno 1535. qui vltimus sui Principatus annus fuit. Fanum quoddam S. Ioannis ad Viperam, extra Portam Vercellensem, quod Capellæ ducalis titulo insignitum erat, sibi incolendum accipit: in quo sequenti anno, tenue Monasterium, quod octo, non amplius Fratres caperet; prius clarissimis vitæ exemplis, tum luto, ac intextis lignis pauperrimè, iuxta consuetum morem ædificat. In eo Fratres, cum per sex annos commorati fuissent; ac propter aëris insalubritatem, ac plurima loci incommoda, vndecim per id tempus ex hac luce emigrassent: inde eo relicto in Vrbem translatis, anno 1542. alterum propè delubrum S. Victoris, quod ad Vlmum nuncupatur, in quodam Monialium Augustinianensium Cœnobio, quæ tunc aliò transmigrauerant, propiusque ad Arcem accesserant, Monasterium extruunt.

Mediolani primum Monasterium constructum.

XVII. Post Mediolanensem Conuentum, alter quoque hoc anno Modætiæ, quod amplius est Ditionis Mediolanensis Oppidum, duodecim non amplius passuum millia Mediolano distans, extruitur. Cuius Ioannes ipse Auditor, ac Fundator extitisse fertur

ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC. 3
 1542. 8. 24. 18.

MARIÆ LONGÆ.

Sacra Domus incurabilium, & Capucinarum S. Mariæ in Hierusalem, in Neapolitana Vrbe Fundatricis, Vita & gesta.

*Maria Longa
 Incurabiliū
 Domum fundat,
 arque illius se obsequiis
 mancipat.*

*Ipsius in agrotis
 curandis charitas &
 diligentia.*

*In oratione plurima à
 Deo luce perfunditur.*

Ægroti: Deus miraculo providet.

His igitur hinc consultò prætermisissis, quæ anno 1539. de illius conuerſionis exordio enarrata sunt. Mira huius Mulieris pietas tunc primum enituit, cum habitu Tertij Ordinis B. P. Francisci suscepto, atque Incurabilium hominum, ac sceminarum xenodochio, suis potissimum opibus extructo, illius se obsequiis, ac ministerio mancipauit. Tunc enim nobilissima Fœmina, utroque, & Marthæ, & Mariæ officio fungens, tanta sollicitudine, ac pietate infirmorum curæ incumbere visa est: ut ipsamet sua manu lectos sterneret, cibos pararet, fercula ministraret, pauimentum verreret, vasa expurgaret; neque vlla, tametsi vilia, pietatis officia exhorreret. Non se nobilem, aut delicatam, aut domus præfectam intuebatur: sed perinde ac si omnium ancilla esset, ita cunctis ægris ancillabatur; ut vniuersis inferuire, cunctos verbis consolari, omnibus adesse vellet: cum flentibus fleret, cum lugentibus lugeret, cum dolentibus doleret; omnes velut filios in animo, ac sinu gestare videretur. Confluebat ad nouum huius rei spectaculum Neapolitana Nobilitas, cumque illustrem Fœminam, linteo præcinctam. hinc atque illuc, quò infirmorum cura, ac ministerium vocabat, officiosissimè discurrentem; res medicas, quo opportunè administrarentur, curantem; cibarias summa diligentia administrantem: his, quæ ad lectorum munditiem, ac supellectilis nitorem spectabât, maximo studio inuigilantem: ægrotorum curæ tam ardenti pietate incumbentem: ut ipsa quoque vlcera purgaret, saniem exprimeret, linceo panno abstergeret, atque alia charitatis officia, tametsi horrida, ac difficilia, præstaret: nullis denique laboribus, ac vigiliis parcentem cerneret, quò pium munus, pro Christo susceptum, omni diligentia exerceret: vniuersi tam animo compuncti, atque ædificari inde abscedere videbantur, ut cuncti piam, omnes sanctam vbique prædicarent.

Nec tamen illustrissima Mulier, ob quotidianum, ac sollicitum Marthæ ministerium, Mariæ opus, ac optimam partem deserebat. Certas enim sibi horas orationi, ac mentis in Deum ascensui, nocturno præsertim tempore, destinatas elegerat, in quibus tam suauibus Dei amplexibus fruebatur; tantamque è Cælo lucem animo hauriebat: ut cum Mulier inerudita esset, nec vllis vnquam literariis studiis vacasset, scripturas tamen tam profundo, ac Catholico sensu intelligeret, ac interpretaretur, ut B. Caetanus, qui inter Clericorum Regularium, qui Theatini nuncupantur, Ordinis Fundatores adnumeratur, Vir Theologus, ac de diuinis literis benemeritus, dum Neapoli degeret, spiritualémque ipsius curam ageret, ex ipsius sermonibus, ad scripturas intelligendas, plurimum se lucis hausisse fateretur. Eodem quoque cælesti lumine illustrata, futura nonnunquam prænuncians: tanta in consulendo sapientia præstabat, ut magna tum nobilium, tum aliorum multitudo ad eam, velut ad oraculum conflueret.

Verùm, ut animum facilius ad diuinam sapientiam transferret, orationi abstinentiam, ac victus parcitatem adhibendam censuit: quamobrem in Dominicæ Passionis memoriâ, qualibet sexta feria ab omni, præterquam panis, & aquæ alimento abstinebat: sabbato verò ob Virginis honorem, vix panis madefacti pulstem his addi patiebarur. His dum pia Mulier operibus incumbere, atque illius Domus ita administrationi vacaret; ut nulla in ægrotorum cura pietatis officia prætermitteret. Deus quoque; ut quàm grata ea sibi obsequia essent, declararet; necessaria illi tum rerum, tum personarum, quæ in ægrotorum cura ministrarent, subsidia, miraculo plerumque; prouidebat. Contigit enim aliquando, ut Ministrorum ineuria, panis ad agrotantium cibum in Hospitali deficeret; refectionis verò hora pro iis interpellante, ministrantes animo confusi, quid agerent, ignorabant: mox Dei Opt. Max. prouidentia factum est; ut eo tempore, bini muli pane onusti ad Domum ia-

nuam

LIV.

LVI.

LVI.

LVII. nuam appellerent. Cùmq; nullus iis Agafo, ac ductor adesset; neq; vnde, vel à quo eò missi fuissent, vlla diligētia adhibita agnosci posset: id prorsus diuinæ Prouidētie miraculo adscriptum fuit: quo illud Deo opus gratum esse comprobaretur.

Altero quoq; testimonio, sanctæ huius Mulieris pietas à Deo commendata fuit. Cùm enim ob notam Mariæ pietatem, ac sanctimoniã, probamq; Domus hospitalis administrationem, res familiaris ad eò excreuisset, vt non modò ægrotis sufficeret; verùm, & egenis ad eam confluentibus eleemosynæ erogarentur: semel accidit, vt paupercula quædam, quæ fame conficiebatur, à Maria panis eleemosynam peteret, quæ statim eam illi erogari iubet. Ancillæ verò, quibus panis cura commissa erat: cùm eo tempore, nihil prorsus in Domo panis superesse responderent: Ite (inquit) & diligentius inspicite, num aliquid panis superfuerit, quod huic nostræ Sorori egenæ detur. Pergunt illæ, vt Mariæ iussa implent, arcâmque panariam recenti, ac candido pane, vsque ad eò referam inueniunt: nec vlli dubium fuit, quin is Mariæ oratione, ac merito à Deo impetratus fuerit.

Ipsius Oratione, & charitate Deus Panem multiplicat.

LVIII. Mira erat huius Mulieris erga omnes, ac præsertim ægrotantes charitas, quorum non solum corpora, sed & animas curare studebat. Meretrix enim quædam lue venerea infecta, ad Hospitale aliquando accessit; cui cùm Maria sedulo inferuisset; tandem recuperata valetudine, discedentem obnixè rogat, vt ab illo infami vitæ genere abstineat: At illa Mariæ monita contemnens, iterum turpi se operi prostituit. Verùm infelix, morbo illo iterum ob turpitudinem contracto, cùm denuò ad Hospitalem Domum curanda rediisset; Maria iterum illius cura suscepta, atq; omni diligentia adhibita, ad pristinam illam incolumitatem reuocat; rursusque illam impensius deprecatur, vt tunc saltem ab ea vitæ turpitudine rescipiscat; nec tamen id ab ea, iamdiu malo assuera, obtinere potuit. Quamobrem Maria de animæ potius, quàm de corporis illius incolumitate sollicita, ante Christi Crucifixi Imaginem genuflectens, Dominum rogat, vt si ea rursus ad turpe opus rediret: eam tali morbo afflictiari permetteret, à quo deinceps incolumis euadere nunquam posset. Quid plura? Deus Ancillæ suæ preces irritas esse non est passus: nam vix nonnullis diebus elapsis, cùm misera ad vomitum rediisset; tam diris doloribus vexari cœpit, atque in crudecente lue, tam ad deformitatem insignis euasit; vt vix humana in ipsius vultu species agnosci valeret; atque hoc modo ad Hospitalem Domum iterum delata, in ea peccatis, ac vitæ finem imposuit.

Meretricem bis; summa charitate curat.

LIX. Dum piis Maria hisce operibus vacat: accidit, vt grauis pestilentia Neapolitanam Urbem inuaderet; quo tempore, cùm loca eo morbi contagio infecta, occludi, ac obturari soleant; pertimescebat pia Mulier, ne Incurabilius Domus, ob ægrotos confluentes, aliquando à Ciuibus obstrueretur; quare summo studio inuigilabat, ne infectio, aut tabes aliqua in Hospitale irreperet. Accidit tamen, vt Tertiaria quædã, Maria nomine, quæ Mariæ ipsi idcirco charissima erat, quòd omnium quæ in ea Domo ministrabant, honestissima, ac pietate plena esset, pestilentia corripere. Quare cùm Maria, tum ob mortale charissimæ Sororis periculum; tum etiam, quòd Hospitalem Domum ob id obstruendam, ægrotosque eo subsidio priuandos existimaret, magnoperè afflicta; ad Deum sibi confugiendum censet. Quare Sacellum ingressa, Deum vehementius orat, vt dilectam sibi Sororem seruare, simulq; ægrotantium curæ consulere, pro sua benignitate velit: cùmque diu in oratione persistisset: tandem Dei fiducia plena: ab oratione surgens, ad Mariæ Sororis lectum accedit, eiq; paratum cibum administrat; quo sumpto, eam aliquatisper iubet quiescere: Ea verò iterum ante Dominum prostrata, pro ea preces, ac lachrymas fudit. Quid plura? Haud immeritò sanè olim dixit Apostolus. Multum valere deprecationem Iusti assiduam, Tanta enim fuit illius orationis vis, vt ægra post breuem somnum experrecta se à pestilenti febre diuinitus curatam, atque ad eò perfectè incolumem senserit, perinde ac si nullo vnquam morbo laborasset: protinusque ad ministerium rediens, Deo liberatori gratias agit.

Maria Tertiaria peste corripitur.

Maria Longa Oratione sanatur.

Eo sancta Mulier Dei amore, atque animarum zelo æstuabat: vt cùm publica in Deum peccata ferre non posset; frequenter ad lupanaria se conferret; meretricibusque piis sermonibus ab ea vitæ turpitudine reuocare conaretur; at neque vnquam ab eis, absque aliquo animarum lucro, abscedebat. Aliquas enim, quas ex Urbis faucibus eruras, ad meliorem vitæ frugem prouocauerat, vel honestis viris collocabat, vel secum ad Domus Hospitalis ministerium ductas, propriis eleemosynis fouebat: quas verò ad rectum vitæ institutum pertrahere minimè poterat; ab iis impetrabat; vt die saltem Veneris, ob Dominicæ Passionis reuerentiam, ab illicita Venere abstinerent: ac turpem quæstum, æqua illis erogata pecunia, compensabat: sic pia Mulier, & diuino honori, & animarum saluti consulebat. Nec minorem erga Defunctorum animas, quæ pœnis purgatoriis cruciantur, pietatem in animo gerebat; hoc enim tempore instituit; vt in cuiuslibet diei Vespere, signum campana ederet, in quo oratio Dominica, & Angelica salutatio pro Defunctis ab omnibus; qui in Hospitali degerent, deuotè recitarentur.

LX.

Lupanaria adit; proprio promisso meretricibus à peccato reuocat.

Orationem vespertinam pro Defunctis instituit.

Per id tempus, nimirum circa annum 1519. Neapoli Dei Verbum disseminabat D. Calistus Placentinus: Ordinis Canonorum Regularium Lateranensium: cuius opera Confraternitas, quæ vulgò Alborum nuncupatur, olim in Ecclesia sanctissimæ Trinitatis, iuxta Regium Palatium, instituta, rursus excitata fuit: cui ex pio instituto incumbit, ad mortem damnatos verbis adhortari, & ad extremum illud supplicium æquanimiter subeundum, piis sermonibus eorum animos præparare. Hæc porrò Confraternitas, cùm in Ecclesia S. Petri ad Aram prius erecta fuisset; hoc tempore in Oratorium, cuius titulus est. *Sancta Maria succurre miseris.* quod in ipsa Incurabili Domo extructum cernitur, translata fuit; ipsamque Hospitalem Domum plurimum suis laboribus iuuir: id enim in ea piè institutum fuit: vt qualibet Sabbathi die Confratres, albis Confraternitatis vestibus induti, publicam in Vrbe, pro Hospitalis Domus subsidio, eleemosynam quærent. Quo factum est, vt hæc Confratrum pietate, vberioribus Incurabili Domo eleemosynis excresceret; plurimique Nobiles ad illius ministerium confluerent. Cùm itaque Deo pium Opus fouente, Hospitalis Domus, re familiari, ac Ministrorum numero augetur; cogitauit pia Mulier ab illius se administrationis onere subtrahere; quò liberius orationi, atque internis animi exercitationibus vacare posset. At dum hæc mente reuoluit, diuinumque consilium, ac voluntatem, enixè inter orandum, sibi patefieri exposcit; vocem è Cælo sibi dicentem audit. Maria, Maritumne tuum olim diligebas? Cui Maria, admirans vndenam illa vox erumperet: diligebam profectò, inquit. Iterum vox. Tuosne liberos diligis? Diligo, respondit. Tertiò quoque vox addidit. Me quare non diligis; qui te tot donis, ac beneficiis accumulauit, atque integram tibi membrorum incolumitatem reddidit? Intellexit tunc Maria, quòd Dominus suum minimè consilium, ac deliberationem probaret, qua se ab Aegrotorum, quos sibi Dominus velut liberos, ac seipsum alendum dederat; cura, & administratione euocare cupiebat. Quare ex eo tempore diligentius, ac maiori studio cœpit Aegrotantium curæ incumbere, neque ab ea desistere vnquam voluit; donec ad maius, ac præstantius perfectionis opus à Domino vocaretur.

LXI.

Alborum Confraternitatis erga Incurabili Domo pietas.

Maria ab Hospitalis Domus administratione se subtrahere cogitans, Dei voce prohibetur.

Hoc tempore Capucini Fratres, in hac Vrbe primùm apparuere: qui à Maria hospitio excepti, quemadmodum anno 1530. dictum fuit, ipsius opera Ecclesiam S. Euphrebij extra Urbem, à Vincentio Caraffa tunc Urbis Archiepiscopo, obtinuerunt.

LXII.

Expetierat iam pridem pia Mulier, cùm primùm sanitatis donum à Deo B. Virginis merito cōsecuta fuit: sanctum Domini Sepulchrum, ac sacra Hierosolymorum loca inuisere; tantòque huius rei studio, ac cupiditate tenebatur: vt ob id à sacre Domus administratione seipsam abdicare cogitasset. Cùm verò piū hoc animi sui propositum à Dei voluntate præpediri cerneret; desiderium suum coram Domino in oratione expandens, ab eo (vti fama est) audit, magis sibi gratum fore; si Hierosolymitanæ peregrinationis loco, Monasterium Virginum sub titulo S. Mariæ in Hierusa-

LXIII.

Capucini Neapolim adueniantes à Maria hospitio accipiuntur.

lcm

✠ ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAROL. V. IMP. RELIG. CAPVC. ✠

1542.

8.

24.

18.

lem extrueret. Quamobrem Maria, vt Domini iussis obtemperet, vniuersum ve-
 stigal, atque annuos Domus suæ fructus congregans, Monasterij sub eo titulo ædi-
 ficationem aggreditur: quo breui tempore extructo; cum Hospitalis incurabilium
 domus administrationem, Mariæ Aerbæ Termulanorum Ducissæ, quæ ipsius exē-
 plo, atque hortationibus; à ventosa rerum mundanarum vanitate, ac illecebris,
 quibus aliquandiu animum addixerat; ad honestissimum, ac virtute plenum, se vi-
 tæ genus contulerat: totumque animi studium piis operibus dicauerat; commen-
 dasset: Domino afflante, eò cum duodecim Virginibus, quæ vltro cælestis sponsi
 connubium elegerant, iam sexagenaria se confert: atque Apostolica auctoritate
 fulta, solemnem votorum formulam, sub titulo tertij Ordinis B. P. Francisci, & di-
 rectione Regulæ sanctæ Claræ, cum his religiosè concipit. Eo tempore Theatini
 Patres Neapolim accedentes, fixum in ea Vrbe domicilium statuere cogitabant:
 quibus pia Mulier, Domum quandam Hospitali propinquam, in qua hospitarentur,
 pro tempore assignat; donec ij Ecclesia sancti Pauli potiti, Cænobium ibi am-
 plissimum construerent. Inter alios huius Congregationis Patres, B. Caietanus
 Thienæ qui inter præclaros illius Institutores adnumeratur; per quatuor cir-
 citer annos Mariæ, ac cæteris Monialibus Sacramenta administravit, actandiu
 eiusdem Monasterij curam egit; quo ad ipsi discedentibus, Capucini Fratres in
 eorum locum subrogarentur.

*Dei monitu
 Monasterium
 B. Maria in
 Hierusalem
 fundat.*

*Theatini Pa-
 tres Neapo-
 lim appellat.*

LXIV. Maria itaque, simulatque Religiosam vitam professa; atque Apostolico diplo-
 mate, perpetua illius Monasterij Abbatissa constituta fuit, cum Theatinos Patres,
 ab illius se cura abdicasse cerneret; Capucinos in hanc operis sollicitudinem voc-
 cat: qui cum à primæ Congregationis instituto, à Monialium administratione
 abhorreant, diu munus illud recusarunt: Mariæ tamen precibus, ac beneficiis de-
 uincti; cum plurimum illius pietati, ac officiis deberent; ad breue duntaxat tempus
 huic oneri humeros supponunt. Hac Monasterij administratione à Capucinis sus-
 cepta, cum Maria, ac reliquæ Moniales tantum eorum exemplo, atque hortatio-
 nibus profecissent: vt ex Tertio S. Francisci Ordine, ad primam, atque arctiorem
 S. Claræ Regulam, omnes vnanimi consensu, atque ardentiori studio, emigraf-
 sent, atque inde Capucinarum appellationem sortitæ fuissent. Id ea clam apud
 Pontificem molita est, vt ad perpetuam Monasterij administrationem, Apostolico
 diplomate, Capucini confirmarentur; quemadmodum anno 1538. dictum fuit,
 ipso diplomate appposito, ac propriis verbis exarato.

*Maria Lon-
 ga Apostolico
 Diplomate
 perpetua S.
 Maria in
 Hierusalem
 Abbatissa
 constituitur.*

*Moniales
 sancta Maria
 in Hierusalē
 omne Capu-
 cina nuncu-
 para.*

LXV. Cæterum huius Monasterij Sanctimoniales, ad hæc vsque tempora tanta vitæ
 austeritate, ac Regularis disciplinæ obseruantia inter cætera sacrarum Virginum
 instituta; quibus Neapolitana Vrbs inter alias abundat: admirandum in modum
 florent: vt in ijs omnium virtutum exemplar conspici queat. Veste lanca, ac rudi,
 absque lineo indusio, vniuersæ induuntur: nunquam, nisi morbo laborent, carni-
 bus vescuntur; ovis tantum, ac lacticiiniis, extra Regularium ieiuniorum tempus,
 cum iis vti licet, contentæ: ieiunia perpetua, præterquam in diebus Dominicis,
 colunt. Omnes, ægotantibus exceptis, sola aqua sitim extinguentes, à vino absti-
 nent; nudis pedibus, sandalia tantum, iuxta Capucinatorum morè, adhibent. Quies-
 centes nunquam vestes exuunt: neque aliud in lecto, præterquam tabulas, laodice
 opertas, sibi substernunt. Media nocte, iuxta Capucinatorum vsum, ad Matutinas
 Horas cõsurgunt: cumq; bis in hebdomada ad sacrâ Eucharistiã accedant, ter quoq;
 præter priuatas, cõmunem corporis flagellatione exercēt; aliasq; carnis maceratio-
 nes quâ plurimas præstât: orationi præfertim mentali frequēter vacant: velata sem-
 per facie extraneos alloquuntur: nec facile cū iis sæculares Viri, aut fœminæ sermo-
 nes miscent. Arcta quoq; inter se silentia feruant. Medico, ac Chirurgo, nisi in sūmo
 vitæ discrimine, aut vrgentissimo casu, in hoc Monasterio aditus intercluditur; cum
 per fenestellas, quæ nosocomij lectibus respōdent; ab iis vel pulsus explorari, vel sã-
 guis emitti, vel alia morbis remedia adhiberi possint. Atq; hæc quidē, quæ omnibus

*Moniales
 S. Maria in
 Hierusalem
 multarum
 virtutum
 laude com-
 mendantur.*

communia sunt, hinc referenda duxi; ut quàm præstans, ac perfecta communis earum vita sit, cuilibet perspectum esse queat. Quæ enim ad singulares cuiusque virtutes, ac sanctimoniam spectant, haud facile enarrari possunt: id vel solum dixisse sufficiat, tantam huius domus sanctitatem esse, ut cælestium virtutum odor, qui etiamnum ex ea diffunditur, non modò Neapolitanam Urbem compleat, sed & Orbi meritò admirationem præbeat. Quare haud mirum, quòd ea cognatos sibi Angelorum choros, ad suauissimam sui fragrantiam pertrahat: imò & ipsum Angelorum Dominum, ad dulces, atque arcanos illarum amplexus compellat, rarisque, ac insolitis cælestium donorum opibus accumulat: quæ alibi fortè, cum res clariùs, ac perfectiùs innotuerint, à nobis explicandæ erunt.

Maria igitur, cum primùm, emisso Religionis voto, cum reliquis religiosam vitam complexa est; plurimis cœpit à Deo corporis afflictionibus probari. Etenim à prima illa totius corporis ægitudine, à qua B. Virginis suffragio, in Sacra Æde Lauretana, ante viginti annos sanata fuerat, Deo ad maiores illam coronas vocante, iterum afflictata fuit: in qua tamen tot patientiæ coronis, ac tot aliis virtutum ornamentis, emicare visa est: ut acutissimos cæteris ad virtutes, non tam verbo, quàm exemplo stimulos adderet. Ad sacram diuinæ Eucharistiæ mensam, bis in qualibet hebdomada, tanta mentis præparatione, ac cælestis illius panis fame, accedebat: ut cum primùm eo refecta erat, velut humana omnia transcendens, à sensibus abstracta, & tota ad superna rapta videretur. Multa semper in sensu mortificatione, quibus perpetuù bellum indixerat; multa in cordis solitudine, cui sedulo vacabat; multa in mentis recollectione; multa demum in Oratione, ac rerum diuinarum contemplatione erat: in qua cum sæpè lachrymas funderet; nonnunquã etiam cum Christo colloqui audita fuit. Regularè obseruantiam cum primis tanto studio prosequatur; ut cum ea perfecto omnium Regularium virtutum exemplo cæteris, quoad sibi per infirmitatem licebat, præluceret: eam quoque à reliquis seuerius exigeret. Sæpè occultas Sororum tentationes, Deo reuelante, cernebat: easque ubi opus esset, aperiens, singulis vel consilia, vel remedia opportuna ministrabat: frequenter etiam Diaboli artes, atque astus detegens, ab iis cauendum admo-nebat. Semel cum vni ex Sororibus opus quoddam, ex obedientia implendum imposuisset, recusabat illa: dumque in inobedienciæ scelere contumax persistit, videt Maria Dæmonem sub nigri Æthiopis specie, illius humero insidere. Quare ad eam conuersa: Heu, Filia, inquit, an non Satanam super humeros tuos exultantem cernis? Cur inobediencia tua Diabolum lætificas? His verbis tremefacta Soror, mox humilè, ac obedientem se præbuit, Satanamque ad fugam compulsi-

Accidit quoque hoc tempore, ut deuotissima quædam illius Mōnasterij Soror, quæ Clara appellabatur: cuius tanta humilitas, & obediencia erat; ut quotidie omnes suas Mariæ tentationes, ac cogitationes aperiret; grauissima infirmitate correpta, deperditis sensuum officiis, iam iam animam agere videretur: cum Maria pro illa orans, B. P. Franciscum, ac Beatum Antonium illum à dextris, hunc à sinistris ægrotantis adstantes conspiciat. Quo tempore moribunda Soror, apertis oculis, ac velut lætabunda, hilari vultu Matrem ac circumstantes Sorores circumspiciens, ait; ô ô Sorores, quale gaudium nunc mihi in animo oritur. ô ô, quàm ingens, ac cælestis me læticia excipit. Vixque his dictis, inter Cæli gaudia animam efflat.

Cæterum quàm potens, atque apud Deum efficax, esset illius orationis virtus, hoc inter alia exemplo declaratum fuit. Puella enim quædam, quæ, ut reliquarum Virginum Collegio associaretur, iam Monasterium ingressa fuerat, à Dæmone, ut ad sæculum rediret, tentata, iam reditum ad suos parabat; cum pia Mater eam commiserata, prioris propositi stabilitatem, ac perseuerantiam pluribus illi verbis persuadere nititur: sed cum eam nulla ratione ab illa animi deliberatione dimouere posset, vix tandem ab ea impetrat, ut vnus duntaxat men-

Maria Religionis voto emisso, antiqua ægitudine præmitur.

Occultas Mōnasterij tentationes percipit.

Maria pro Sorore moribunda orans, S. Franciscum & S. Antonium ad ægrotantis dextram stantes percipit.

LXVI.

LXVII.

LXVIII.

ANNO CHRISTI. PAULI III. CAROLI V. IMP. RELIG. CAPUC. 3

1542.

8.

24.

18.

lis spatio reditum differat; quo tempore tot pro illa ad sponsum lachrymas fundit, totque preces ingeminat; vt peracto mense, puella, mente in melius commutata, maxima humilitate Religionis habitum poposcerit; religiosamque in eo Monasterio, ac magna cum laude ad finem vsque vitam duxerit.

LXIX.

Inter hæc, cum Maria continuis ferè corporis doloribus afflisteretur; quibus eam Deus Opt. Max. auri instar, probare, ac tolerantia meritis, & coronis augere decreuerat; accidit aliquando; vt in oratione defixa, extra sensus raperetur; quam dum Moniales animi syncope, ac deliquio correptam existimant, vt ad sensum reuocent, tandiu illius membra distorquent, ac discruciant: donec ad seipsam rediens, orèque subridens, adstantes ita Sorores affatur; Ignoscat vobis Deus, ô Filia: quandoquidem importuna vestra charitate, ac diligentia, ineffabile mihi bonum subtraxistis. O quale gaudium, ô quàm ingentem mihi voluptatem subripuistis: ô nunquam ad vos rediissem, Sorores: Quàm præclara sunt, quæ vidi, quæ oculis conspexi: Ibo iterum, ibo, ac videbo. Cum verò dilectissima quædam ipsius Filia, Maria nomine, ab ea quæreret, quid vidisset. Sat est, inquit, Filia, sat est: ne quæras ampliùs; ad ea enim explicanda non voce, sed alterius vitæ oculo opus est: protinus verò, perinde ac si breuem in hac vita moram sibi futuram esse, à Deo accepisset; Monialibus omnibus ad se accitis, Abbatissæ onus ac officium, quod eousque administrauerat, deponens, Sororem quandam nomine Hieronymam illis Abbatissam præficit; Vicariam, atque alia Monasterij munera disponit; (hac enim facultate à Pontifice coonestata fuerat) ac sponte se Abbatissæ imperio subiiciens, humilem deinceps, ac omnibus subiectam, ad mortem vsque vitam profitetur; vt eò liberiùs, & absque impedimento, diuinis rebus vacaret: & prudentis Virginis instar ad sponsi occursum, quem breui venturum prænouerat, lampadem suam pararet.

LXX.

Flebant piæ Filiaë amantissimæ Matris occasum, quem iam sibi imminere illis præsignificauerat: atq; ipsa præsertim noua Abbatissa; quæ cum munus illud obire cufaret, imparémque se tanto oneri esse existimaret, ab ea, vel vsque ad obitum retineri, vel in aliam transferri instantissimè deposcebat: at Maria, exposito diuinæ voluntatis imperio, cunctas verbis suauibus consolatur. Biduo verò, antequam ex humanis migraret, Abbatissa, ac Sororibus omnibus ad se concitis, illas vehementiùs ad Dei dilectionem, ad pacem, ad mutuam charitatem, assumptis illis Christi verbis: *Pacem relinquo vobis: pacem meam do vobis*, adhortatur: tum verò Orationem, ac Regulæ obseruantiam, inter alia illis plurimùm commendat. Cum igitur totum iam animum, studiùmque ad viam Domino parandam contulisset; eo tempore frequentius cum Fr. Francisco Liardo Capucino, eximia virtutis Viro, cui nuper Monasterij administratio commissa fuerat; de rebus diuinis colloquebatur: cui etiam secretò aperuit; Deum Neapolitanæ Vrbi (quemadmodum sibi reuelatum fuerat,) tunc maximè infensum esse; grauiaque illi supplicia minari; quæ paulò post, Vrbe cladibus affecta, ac Ciuilibus bellis agitata, acciderunt. Mariam quoque Termulanorum Ducissam sibi spiritu coniunctissimam; cui Incurabilium Domus administrationem commiserat, breui illo vitæ suæ curriculo, præsentem sibi adesse voluit. Cui cum pleraque ad melioris vitæ rationem pertinentia aperuisset: id quoque futurum esse admonuit, vt huius vitæ laboribus, breui ipsa quoque finem imponeret. Denique Sacramentis omnibus, quæ in extremo vitæ discrimine hinc decedentibus ministrari solent, deuotissimè susceptis; paulò antequam animam efflaret; cœpit cum Tartareo hoste confligere; turbatùmque, ac velut minacem vultum præferre, quam cum Maria, fidelissima eius socia hortaretur, ne hostem timeret: Quid (inquit) charissima Soror metum commemoras? cur mihi extimescendum; cum mecum habeam, qui pro me contra hostem pugnat? ac manu Christi Crucifixi Imaginem, quæ illi à dextris erat, indicans, hostem minimè reformidare videbatur.

Puella sua oratione mentis stabilitatem imperat.

Inextasim raptâ, celestia vult.

Abbatissa onus deponit, et alterâ eligit.

Sorores ad Regulæ obseruantiam hortatur

Ioan. 14.

Maria Termulanorum Ducissa obiit prædicat.

Maria profunda in morte humilitas.

Postremò, cùm iam extremum spiritum ageret, ad Sorores, quæ lecto circumfusæ Beatam illam inter se prædicabant, conuersa, ait. Vobis quidem videtur, charissimæ filix, quòd multa bona opera exantlauero, quibus à Deo merces debeatur. Haud ita. Nihil in me virtute actum. Dei dona sunt, quæ meæ virtuti ascribentur. Si quod Dei est, à meo opere secernatis, nihil profectò reliquum erit, quod boni operis, aut meriti mihi miseræ reponatis: Hæc Christi vulnera, ô Filix. Hæc Sponsi merita sunt, quæ me Cælo dignâ præstare debent. Hæc spem, ac fiduciâ præbent. Præterea nihil. Quid plura? Tantilla in hunc Christum Crucifixum, qui diuinum pro me sanguinem fudit, fiducia; cui, meis omnibus bonis posthabitis, innotet; quemadmodum mihi apertè demonstratum fuit, me Electorum numero associant: Neque tamen vobis vlla ratione à bono opere, ac promissa Regulæ obseruantia cessandum est; qua certam vestram electionem, ac vocationem faciatis; Deique misericordiam; ac diuini Sanguinis pro nobis effusi virtutem promereamini. Valete, charissimæ filix: iam extrema interpellat hora. Ecce Sponsus venit. His dictis, cùm Christi Crucifixi Imaginem manu teneret, ter inclamans, Iesus, purum Deo spiritum reddit.

LXXI.

Maria pedes post mortem suavissimè olens.

Porro illius obitus fama, per Urbem diffusa; protinus maxima nobilium, ac populi multitudo ad Monasterium confluit, Sacrum corpus venerandum deponit, illiusque aspectu frui postulat: quare vt ardenti Populi studio fatisciat, corpus ad cratem ferream defertur: qua illius pedes contingi, atque osculis peti poterant; mox cuncti, qui pedes exosculabantur, suavissimum inde odorem erumpere sentiunt: ac præsertim Maria Aerba, Termulanorum Ducissa, quæ cùm ad illius pedes semper prouoluta iaceret, nihil iis suauius olere affirmabat: Demum cuncti Sanctam magnis vocibus acclamant.

LXXII.

Maria Termulanorum Ducissa gloriosa apparet.

Cùm igitur confluentibus turbis, nonnihil hoc aspectu satisfactum esset; Corpus lignea arca inclusum, dignis funeribus persolutis, sub altari tumulatur. Post hæc Maria Termulanorum Ducissa, cùm breue vitæ suæ curriculum fore, à Longa præmonita, didicisset: rebus suis maturè consulens, opibus suis, partim Incurabili domui, partim piis aliis locis testamento distributis, vberioribus ieiuniis, vigiliis, orationibus, lachrymis, quibus antea vitæ iacturam deflet; demum tam feruida in Deum pietate, reliquum vitæ suæ tempus exornat: vt foelicissimam illam Mariæ Longæ animam Cælesti splendore, ac gloria ornatam, ante obitum sibi apparentem cernere meruerit.

LXXIII.

Iam ea suum sibi in Ecclesia S. Mariæ de Populo, quæ sita est in Incurabili domo, tumulū antea posuerat, quod hoc Epiraphio, ibi etiam nū ornatum cernitur.

LXXIV.

Maria Aerba mulier sanè proba, erectis Viro, & filio monumentis, inter utrunque mediam hoc humili saxo se condi iussit.

Anno salutis 1532.

Maria Aerba Termulanorum Ducissa moritur, & cum Maria Longa sepelitur.

Eo enim tempore tumulus hic, qui in Ecclesiæ solo iacet, iam extructus fuerat. Cùm verò post Mariæ Longæ decessum, ad Claustralem vitam, in eodem Monasterio Sanctæ Mariæ in Ierusalem, accedere, Religiosumque Sanctæ Claræ habitum assumere decreuisset; animum deinde, & tumulum mutauit. Etenim hoc tempore rebus suis, summa cum pietate, dispositis, Diploma à Pontifice fert, quo & Religionis habitum suscipere, & Sanctæ Claræ Regulam in eodem Monasterio profiteri illi facultas tribuitur; Qua verò die sæculo valedicere, monasteriumque adire statuerat, podagra acerbissima corripitur. A qua cùm se ad funera duci conspiceret, simul se cùm Maria Longa, post elapsū ab illius obitu annum, in Monasterio sepeliri iubet; vt quæ cum ea viuens animo, ac spiritu coniunctissima fuerat, ab ea corpore in morte non disingere-

tur

✠ ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC. ✠
 1539. 5. 21. 15.

- tur; ac defuncta membra, extremam saltem quietem, in eo Monasterio acciperent, in quo viuentia, Deo ancillari minimè potuerunt.
- LXXV. Termulanorum igitur Ducissa, deuotissima morte, ex humanis sublata, cum delato in Monasterium cadauere, effossa humo Mariæ Longæ depositum, quod sub Altari iacebat, apertum fuisset: mox suauissimus ex eo odor, quasi violarum diffundi cœpit. Corpus, etsi iam annus ab obitu effluxisset, atque in humido terræ sinu conditum, communibus cum cæteris putrefactionis legibus subiectum esse oporteret, integrum tamen, ac nulla ex parte corruptum à maxima populi frequentia, quæ eò confluerat, maxima cum admiratione cernitur. At illud mirabilius, quòd illi Capitis capilli, & vngues Manuum, ac pedum, perinde ac si viuum esset, excreuerant: ex quo ingens populi clamor, rem miram inclamantis, ac Deum laudantis, exoriri cœpit.
- LXXVI. Illud verò longè omnium mirabilissimum, quòd ampliori sarcophago constructo, qui vtriusque Corporis, & Longæ, & Ducissæ capax esset, cum Mariæ Longæ Corpore primùm in eo collocato, Ducissæ exinde cadauer in eum inferretur, Maria Longa brachium effert, atque amicum Ducissæ Corpus complexa, quasi antiquam animorum necessitudinem confirmaret; ac communis cum ea sarcophagi consortio lætaretur, coniunctissimos eorum in Cælo Spiritus esse apertissimè ostendit. Quare Populus in Cælum voces efferre, ac Dei miracula commendare audiebat. Horum miraculorum fama per Vrbe[m] diffusa, tam ingens Populorum turmâ ad Monasterium affluere cœpit: vt sepulturam in alteram diem differri opus fuerit.
- LXXVII. Hoc tempore, soror quædam Iuencula, in Monasterio, graui Apostemate laborabat, quod cum ex causa frigida emanaret, quandoquidem nullo remedio expurgari, ac sanari poterat, iam de valetudine desperauerat. Huic Monialis quædam, Victoria nomine, verbis persuadet, vt Mariæ Longæ, quondam Matris, quæ tot signis coruscare videbatur, suffragia sibi ad salutem deposcat. Delata itaque in Chorum ægrota, cum Sorores omnes loculum circumstarent, ægrâque Mariæ Longæ merita sibi in suffragium à Deo posceret. Victoria Longæ manu reuerenter sublata, ea Sororis apostema contingit, protinusque absque alia cataplasmatibus curatione, perfectè sanatur: ex quo ingens Sororibus lætitia oriri, Deoque laudes personari cœpère.
- LXXVIII. Post aliquod tempus, Mariæ Corpore in cineres resolutò, Moniales illius Caput, ex quo violarum odor continuè erumpebat, inde asportantes, illud decenti loco collocant: cuius virtute noua deinceps miracula patrata. Inter hæc illud narratur, quòd cum Soror quædam, Benedicta nomine, in eodem Monasterio vlcere reptili, ac molestissimo in tibia laboraret: neque vlla Medicorum cura, ab eo morbo vnquam liberari potuisset: Abbatissa erga Sororem pietate commota, Mariæ Longæ Caput manibus reuerenter accipit, Sororibusque omnibus Antiphonam, ac Collectam Viduarum deuotè decantantibus, eo ægrotantem Sororis tibiam, magna tum sua, tum laborantis fide contingit. Quo factò mox cessat dolor, tumorque ac inflammatio è tibia abscedunt, eaque pristinæ sanitati reddita, nunquam deinceps eo morbo afflictata fuit.
- LXXIX. Elapso tandem aliquot annorum spatio; cum noua Ecclesia constructa, Mariæ Longæ Reliquiæ in eam transferrentur: quædam illius Monasterij Soror, quæ occulta, ac molesta infirmitate detinebatur, quam præ pudore nulli vnquam declarare ausa fuerat; cum ea magnoperè excrucietur; atque eò maximè, quòd ea ingrauescente, non leue sibi vitæ periculum timeret, temporis opportunitatem nata, quo Beatæ Matris Caput, nulla adstante Sorore, in Choro collocatum fuerat; dum illius merita deuotissimè implorat, atque eo morbi locum attingit, confestim ab infirmitate liberata, Dei benignitatem, ac B. Matris virtutem, maximis laudibus celebrat.

Manuum vngues, & Capilli Mariæ Longæ post mortem crescunt.

Mariæ Longæ Corpus brachium effert, & Termulanorum Ducissæ Corpus amplectitur.

Soror apostemate laborans Mariæ Longæ Manu contactu sanatur.

Vlcere reptili laborans Capitis Mariæ contactu curatur.

Caput Mariæ Longæ suo contactu sororem ab occulta infirmitate liberat.

Huius

✠ ANNVS CHRISTI. PAVL. III. CAR. V. IMP. RELIG. CAPVC. ✠
 1542. 8. 24. 18.

Huius sanctæ Mulieris præclara gesta, virtutes, ac Sanctimoniam plerique Scrip-
 tores commemorant, ac commendant: inter quos sunt Ioannes Baptista Episco-
 pus Acerrarum, Auctor Historiarum Ordinis Clericorum Regularium Theati-
 norum lib. 1. cap. 4. & Cæsar Dengenius in sua Neapoli Sacra, vbi de Ecclesia san-
 ctæ Mariæ de Populo agit. Atque his huic Anno finem imponimus.

LXXX.

